

Vergaderjaar 2020–2021

34 952

Investeren in Perspectief – Goed voor de Wereld, Goed voor Nederland

Nr. 117

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2020

Op verzoek van Uw Kamer zend ik u hieronder de stand van zaken van de vier subsidietenders onder het beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld, te weten *Power of Voices*, *Power of Women*, SRGR Partnerschap Fonds en *Women, Peace en Security*.

Sterk Maatschappelijk Middenveld in tijden van COVID-19

In het in december 2019 gepubliceerde beleidskader wordt aangegeven dat een sterk maatschappelijk middenveld, tezamen met een legitieme en effectieve overheid en een verantwoordelijk bedrijfsleven, de basis vormt voor een goed functionerende inclusieve samenleving. Het zijn vaak maatschappelijke organisaties die de stem van burgers versterken en voor hen opkomen. Het versterken van maatschappelijke organisaties in hun rol van pleiten en beïnvloeden is de hoofddoelstelling van de vier subsidietenders die tegelijk met het beleidskader gepubliceerd zijn.

Daar waar de ruimte voor het maatschappelijk middenveld in veel landen al onder druk stond, is deze door de COVID-19 crisis nog verder onder druk komen te staan: veel staten hebben disproportionele en permanente maatregelen getroffen die de positie van de staat verstevigen ten koste van het maatschappelijk middenveld. Daarnaast zijn er zorgen over lange termijn effecten van deze crisis, zoals oplopende ongelijkheid en verdere achterstelling van gemarginaliseerde groepen.

COVID-19 had en heeft grote invloed op de uitwerking van programma's onder het beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld. Gelukkig kan veel werk digitaal plaatsvinden en blijft de voorgenomen planning gehandhaafd.

Het budget voor beleidskader Versterking Maatschappelijk Middenveld is, ondanks het krimpende Bruto Nationaal Inkomen (BNI), gelijk gebleven ten opzichte van het eerder gepubliceerde budget.

Proces beoordeling

Op 12 maart 2020 zijn door 98 allianties van maatschappelijke organisaties voorstellen ingediend onder de vier fondsen (als volgt verdeeld: *Power of Voices* 44, SRGR Partnerschap Fonds 21, *Power of Women* 16 en *Women, Peace and Security* 17). Het maximaal aantal te selecteren aanvragen onder elk instrument was vastgesteld op respectievelijk 20 voor *Power of Voices*, 7 voor SRGR Partnerschap Fonds, 7 voor *Power of Women* en 8 voor *Women, Peace and Security*¹. Deze voorstellen zijn in fase 1 allereerst getoetst aan de hand van de drempelcriteria, zoals opgesteld voor elk subsidie-instrument. Op 29 april 2020 hebben de organisaties bericht ontvangen of ze de drempeltoets gepasseerd waren. Twintig aanvragen vielen op een of meerdere drempelcriteria af. Daarna zijn de resterende 78 alliantie-voorstellen inhoudelijk beoordeeld (fase 2). Op 29 mei 2020 hebben de organisaties hiervan de uitslag ontvangen. Na deze bekendmaking zijn de 42 geselecteerde allianties gestart met de uitwerking van een volledig programmavoorstel, dat uiterlijk op 16 oktober 2020 wordt ingediend (fase 3). Na indiening zullen deze voorstellen beoordeeld worden, waarna naar verwachting op 1 januari 2021 de programma's van start gaan voor een periode van vijf jaar.

Enkele van de niet geselecteerde allianties, zowel die afgefallen zijn in fase 1 als in fase 2, zijn in bezwaar gegaan. Na de afronding van deze procedures, die voor een deel nog lopen en daarna nog openstaan voor administratief beroep, kan het definitieve aantal partnerschappen worden vastgesteld alsmede het daarvoor beschikbare budget.

Omdat de allianties op dit moment bezig zijn met het uitwerken van het volledig programmavoorstel, is het nog niet mogelijk om een definitieve landenlijst te verstrekken. Hierin kunnen ten opzichte van de aanvraag nog wijzigingen optreden naar aanleiding van gesprekken met het departement en de ambassades.

Power of Voices

Strategische Partnerschappen Power of Voices

Van de 44 ingediende voorstellen zijn na de eerste fase 35 voorstellen inhoudelijk beoordeeld. Daarvan zijn 20 voorstellen geselecteerd (fase 2) voor verdere uitwerking programmavoorstel in fase 3. Gedurende deze fase vindt overleg plaats met het ministerie over strategische doelstelling en mate van aansluiting bij thematische resultaatkaders en meerjarige landen strategieën (MLS-en). De inschrijvingen zijn verdeeld over de volgende thema's:

Klimaatmitigatie en -adaptatie: 4

Handel en/of verduurzaming waardenketens: 4

Voedselzekerheid, Water en/of WASH: 2

Vrouwenrechten en Gendergelijkheid: 4

Gelijke Rechten LHBTI: 1²

Vrijheid van Meningsuiting of Vrijheid van Religie en Levensovertuiging: 2

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Stevige inzet van Kabinet op het thema gelijke rechten LHBTI blijft gehandhaafd: ook in andere fondsen wordt ingezet op gelijke rechten LHBTI, zoals binnen het SRGR Partnerschap fonds en Power of Women.

Ten opzichte van de huidige allianties onder Samenspraak en Tegenspraak zijn er zeven nieuwe penvoerders. Er zijn twee penvoerders gevestigd in een lage, lage midden- of hoge middeninkomensland, te weten Nicaragua en India. Van de organisaties die deelnemen in een alliantie is 59% gevestigd in een lage, lage midden- of hoge middeninkomensland. Er is grote diversiteit aan soorten organisaties, zoals jongerenorganisaties, vakbonden en *faith-based* organisaties. Ook qua thematiek en manier van werken is er sprake van diversiteit en innovatie. Zo zijn er programma's gericht op emanciperen van mensen met een beperking in de voedselzekerheidssector, op innovatieve financiering zoals lokale fondsenwerving en doorbreken van donorafankelijkheid en het faciliteren van interreligieuze dialoog.

Power of Women

Van de 16 ingediende voorstellen zijn na de eerste fase 13 voorstellen inhoudelijk beoordeeld. Daarvan zijn na fase 2 zeven voorstellen geselecteerd voor verdere uitwerking van een programmavoorstel in fase 3. Gedurende deze fase vindt overleg plaats met het ministerie over strategische doelstelling en mate van aansluiting bij thematische resultaatkaders en meerjarige landen strategieën (MLS-en).

Ten opzichte van de partnerschappen onder het huidige programma FLOW II zijn er zes nieuwe penvoerders. Van de organisaties die deelnemen in een alliantie is 92% gevestigd in een lage, lage midden- of hoge middeninkomensland. In de nieuwe partnerschappen wordt door vrouwenrechtenorganisaties gewerkt op de thema's: vrouwelijk leiderschap, bestrijding van geweld tegen vrouwen en meisjes en economische *empowerment* van vrouwen. Per programma zal op tenminste twee van deze thema's worden gewerkt. Een van de programma's werkt op het terrein «gelijke rechten LHBTI».

SRGR Partnerschap Fonds

Van de 21 ingediende voorstellen, zijn na fase 1 in totaal 16 voorstellen inhoudelijk beoordeeld. Daarvan zijn zeven voorstellen geselecteerd (fase 2) voor verdere uitwerking van het programmavoorstel in fase 3. Gedurende deze fase zal overleg plaatsvinden met het ministerie over strategische doelstelling en mate van aansluiting bij thematische resultatenkaders en meerjarige landen strategieën (MLS-en).

Ten opzichte van de huidige SRGR partnerschappen zijn er vier nieuwe penvoerders. Van de organisaties die deelnemen in de allianties is 70% gevestigd in een lage, lage midden- of hoge middeninkomensland. In de nieuwe partnerschappen is er meer focus op kwetsbare groepen en meer aandacht voor inclusie: toegang tot SRGR voor achtergestelde groepen. De positie van vrouwen en meisjes en LHBTI staat in veel programma's centraal. Het voorkomen van kindhuwelijken en ongewenste tienerzwangerschappen komt eveneens in enkele programma's terug.

Women, Peace and Security (WPS)

Van de 17 ingediende voorstellen, zijn na fase 1 in totaal 14 voorstellen inhoudelijk beoordeeld. Daarvan zijn in fase 2 maximaal 8 voorstellen geselecteerd voor verdere uitwerking van het programmavoorstel in fase 3. Gedurende deze fase vindt overleg plaats met het ministerie over strategische doelstelling en mate van aansluiting bij thematische resultatenkaders en meerjarige landen strategieën (MLS-en).

Ten opzichte van de huidige partnerschappen onder NAP 1325 zijn er twee nieuwe penvoerders. Van de organisaties die deelnemen in de allianties is 59% gevestigd in een lage, lage midden- of hoge middeninkomensland. Met de nieuwe partnerschappen wordt door maatschappelijke organisaties in (post-) conflictgebieden gewerkt aan de volgende thema's: verbetering van bescherming van vrouwen en meisjes, inclusief preventie van en respons op seksueel en gender gerelateerd geweld, het bestrijden van gendernormen die obstakels voor duurzame vrede zijn en het bijdragen aan participatie van vrouwen aan conflictpreventie en -oplossing, vredesopbouw, hulpverlening en wederopbouw. Deze thema's zijn in lijn met de doelstellingen zoals geformuleerd in Resolutie 1325 van de VN Veiligheidsraad en het Nederlandse Actieplan 1325 (NAP1325).

Women, Peace and Security heeft een eigen landenlijst van 14 landen waar een voorstel zich op kon richten. De acht geselecteerde voorstellen richten zich op 10 van deze landen en twee aangrenzende landen in een regionaal voorstel.

Begin 2021 zal ik u nader informeren over de uiteindelijke selectie, de inhoudelijke focus en de precieze landen- en themaspreiding.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.A.M. Kaag